

SETMANARI IL·L·STRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al deşarrollo de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »
Los suscriptors del interior reben las obras del
: : : : : folletí encuadernadas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de las Cabras, 13, 2^{on} (Euzó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
Los números atrassats son al mateix
: : : : : preu y sense folletí : : : : :

SANT HILARI SACALM. — Font núm. 5

XVI Petit Concurs

Convocatoria y Bases

Previ lo compliment de las següents bases, queda convocat lo XVI Petit Concurs de Lo TEATRO REGIONAL.

I. Desitjém nos sia remesa una CANSÓ, cual estructura y sabor s' aproximí tot lo possible al sentit y dolcesa del género popular, qual tema y dimensió deixém al gust y discreció dels poetes.

II. Lo premi será concedit á la que agradi més al Jurat, que com de costum, estará format per la Redacció del periódich.

III. Consistirá dit premi en un relleu artístich, alegórich á Mozart, mideix 40 centímetros de diámetro, obra del artista D. Salvador Sarra-do, donatiu del mateix pera aquest concurs.

Aquest objecte estará desde avuy exposat en lo local de l' Administració del periódich.

IV. Las composicions serán admesas fins á las 12 del mitjdía del 31 de Juliol próxim y deurán ser enviadas dintre d' un sol plech clos, sense firma d' autor ni senyal que evidencihi son origen, quedant sense obció al premi l' autor que reveli lo secret del anónim.

V. La poesia premiada veurá la llum en lloch preferent del periódich, y luego son autor quedará facultat pera la reproducció en altres llocs, cumplint ab la condició espressa de fer constar haber sigut distingida ab lo premi del XVI Petit Concurs de Lo TEATRO REGIONAL.

VI. Lo qui resulti guanyador del Concurs probará l' originalitat de la seva obra, presentantne copia ab lo mateix carácter de lletra, classe de paper y forma d' envió de la original, sense quals requisits no podrá recullir lo premi.

VII. Las poesías que segueixin en mérit á la primera, serán publicadas després ab la firma

de sos respectius autors, si ells envían á temps lo nom y proba.

VIII. Será potestatiu de la Direcció del periódich y á son exclusiu judici, poder tractar pera posar en música y ser cantada per' alguna Societat coral, la poesia premiada en lo present Concurs, si ho cregués convenient en vista de las qualitats de la mateixa.

Lo Director

J. BRÚ.

Lo Secretari

J. XIMENO.

Teatro Catalá

L' ISLA TRANQUILA

Sarsuela en dos actes, lletra y música de D. Urbano Fando. Estrenada la nit del 23 en lo teatro Jardí Espanyol.

No está aquesta obreta á l' altura de las anteriors que ens ha donat á coneixer l' autor, no sols en lo que 's refereix al llibre, si no que també referent á la música, y no opinem que sia aixó senyal de decahiment, pel motiu que ens consta que fa temps la tenia composta, demostrantho fer més d' un any que s' imprimí, l' exemplar de la sarsuela que 'ns ocupa.

Lo llibre, inspirat en una célebre novela de Juli Verne, resulta poch aprofitat, defecte dispensable sapient que el senyor Fando sols s' ha procurat enginyar algunas escenas pera aplicarhi música. En quant á aquesta, no respon de bon tros, á las mostrats que de saberne fer, nos ha donat á coneixer anteriorment en altres sarsuelas. Té la de *L' Isla Tranquila*, reminiscencias de molts altres y fins passatges exactíssims á algunas de las més populars de diferents mestres.

Esperém que l' autor de las bonicas partituras *Lo somni de la Ignocencia* y *Lo príncep del Congo*, tornarà aviat pel seu bon nom, fentnos saborejar música més original, y aplicada á llibres més acertsats.

Á MILAN

Comedia en un acte, en vers, original de D. Agustí Causadías. Estrenada en la tarde del 24 en la societat «Terulia Serra», de Gracia.

Es d' acció molt entretinguda per lo animada y está escrita ab facilitat, lo qual denota en lo seu autor bona disposició pera 'l género. L' argument té novetat y si bé enclou algunas llibertats poch verossímils, son tolerables per lo que 's refereix á la índole de la joquina.

La execució siguié ben cuydada y feu aplaudirse. També siguié demanat l' autor á rebre los aplausos de la numerosa y escullida concurrencia.

LO VIÁTICH

Tragedia en un acte, original de D. Pere Mallorquí. Estrenada lo dia 13 en la societat «Nova Lira.»

No podém donar altres noticias d' aquest estreno que las d' haver sigut ben rebut per la concurrencia que 'l presenciá; que 'l desempenyo siguié molt acceptable y que es demaná á l' autor.

J. X.

Dignitat mal entesa ⁽¹⁾

VI Y ÚLTIM

Arreglat lo menester, sortiren d' Orán D. Pepe, Vicenteta y la nena, arribant prest á Valencia.

En averiguació de datos que l' encaminessen, se dirigí D. Pepe á la seva barberia.

Allí l' amo va dirli que alguna vegada rebia carta de Daniel, qui 's conservaba solter y habia recobrat la salut, habent fet á Madrid bona carrera, y com manifestá lo client desitj de visitarlo, prengué nota de la direcció ab senyalada alegría. Varen parlar luego de Marianeta, y no pogué adquirir d' ella cap noticia. Lo barber no habia sentit parlar més de la noya, ni sabia altra cosa sino que los seus pares, si no habian mort, serian encara en sa casa de la horta.

Hi aná D. Pepe y per ells sapigué com la xica vivia á Xátiva, en companyia de sa tia.

Convinguts ab los vells los preliminars d' una reconciliació, s' encaminá luego cap allí nostre home, presentantse á la casa com á portador de una visita del pare de Marianeta.

Al igual que Daniel, era la tristesa lo habitual estat de la noya. Algunas vegadas habia sigut demanada pera maridarse, pero ningú lograba interessar lo seu cor, que omplia encara per enter lo recort de son primer amor. Més d' una vegada, reflexionant respecte al passat, se preguntaba si habia obrat be escoltant la pública murmuració, sens esperar y ourer la defensa de son volgut Daniel.

Sempre que tals reflexions ocupaban lo seu esperit, sentia malestar... com á remordiment... d' haver donat ab tanta pressa satisfacció al seu ultratjat amor propi; malestar que inconscientment aumentaba sa bona tia, dihentli: filla, ja no hi ha remey. Ara no pots anarhi en busca de Daniel, al rómprehi, no 'm vas escoltar... debías pensarhi més... ets víctima del teu carácter... t' has sacrificat en aras d' una dignitat mal entesa.

En aquest estat d' ánimo va trobar D. Pepe á Marianeta, á sa arribada á Xátiva.

Rebut de manera afectuosa per tia y neboda, luego de ditas las frases de cerimonia y comensada conversa general del modo jovial com lo visitant sabia ferho, aviat aquest la feu recaurer directament vers lo temps passat, recriminant ab to amorós á la noya per la precipitació de sa conducta ab un jove que á n' ell li constaba haberla volgut sempre y que encara continuaba volentla.

(1) Comensa al número 171.

—Las cosas—deya D. Pepe—no sempre son de la manera com la gent las conta, y á mí, que tinch la certesa de la vritat del fet que motivá la ruptura de vostres amors, vritat que honra molt á Daniel, me dol en l' ànima lo molt que 'ls dos deuen d' haber sufert. Y sentne la causa falsa, ¿per qué no heu de tornar en amistat? Encara pots ser ditxosa, Marianeta.

—Ah, no senyor, que no intenti ell cap reconciliació, massa cert fou lo que 's va dir de Vicenteta, jo no dech olvidar tal agravi. May podré ser esposa de Daniel.

—Qui sab, noya; lo senyor es una bona persona y es amich del teu pare, s' ha pres la molestia de venir, nostre deber es deixarlo parlar y escoltarlo degudament. Després, veurém. A mí ja m' interessa lo que ha dit; parli, D. Pepe, parli—digué la tia.

—Gracias, senyora, V. es rahonable y penso s' entendrém; pero avants dech fer constar com dono paraula de que no he vist á Daniel desde 'l malhadat día en que 'l vegí ab Vicenteta á Sanguento.

Y seguidament narrá ab tal to de vritat y sentiment los incidents que ja coneixém, feu una protesta tan viva de la part d' exageració que ell había propalat d' aquell acte, fent del pensament obra, que á la tia li espurnejaban 'ls ulls, y la noya, l lensant un crit esglayador de ¡Daniel meu! ¡tú ignocent!... caigué en basca, permaneixent llarga estona sense sentits.

Tornada en sí, mercés als assíduos cuydados que li prodigaren sa tia y D. Pepe, aquest possehía ja proba plena de que aquella criatura aymaba á Daniel ab tota l' ànima, y aquell mateix día entesos en tot, plenament autorisat, retornaba á Valencia, contaba lo estat de adelanto del seu plan á Vicenteta, conduhintla á Xátiva pera darse ab sa antigua rival una estreta abraçada de germanó y esperar allí l' acabament de una empresa que ab tants bons auspicijs començaba.

* *

Daniel, cada día mes ocupat en lo estudi de la medicina y en la aplicació dels seus coneixements, va sorprenders un tant al rebre la visita inesperada del seu antich client de navaja.

No obstant, una franca encaixada probá á don Pepe que 'l jove metje era tot cor, no guardant rencor per la batxilleria que tant mal li había causat.

—¿A qué dech tal honor? —digué Daniel, oferrint cadira.

—Vinch á qu' hem perdonis, Daniel, y á durte la ditxa si encara es temps.

—Ben difícil, amich; lo passat ha mort en mí la esperansa del pervindre.

—Animo y confiansa, lo teu cor reviurá y tornarà la dolça pau á ma conciencia.

Y D. Pepe feu la narració del seu trobo ab Vicenteta á Orán, del plan de lograr la reconciliació entre ell y Marianeta, de com la noya era á Xátiva y l' aymaba ab ternura, acabant per demanarli fixés día pera la celebració dels dos casaments.

La nova era prou satisfactoria pera que Daniel deixés d' acullirla ab entussiasme, abressá á don Pepe, y al moment disposá los preparatius d' un viatge á qual terme somreya la felicitat.

Al vespre, se trobaban los dos amichs conversant alegrement de sobretaula, quant entrá un criat duent una carta ab sobre endolat. Anaba dirigida á D. Pepe Arlet, en casa del Dr. Daniel Palmer, Madrid.

D. Pepe la va pendre distret, pero al fixarse y reconeixer sa procedencia per lo timbre de l' Administració de surtida, esqueixá 'l sobre ab tremolosa ma y la llegí com devorantla.

Daniel, sens saber per qué, trasmudá 'ls colors. —¿Anuncia eixa carta una desgracia?

—Y gran, Daniel—va respondrer D. Pepe allargant lo fatal paper, sens ni esma pera atenuar en algo la intensitat del mal.

Daniel s' hi abalansá y llegí en veu alta mitj ofegada per lo plor:

«Sr. D. Pepe Arlet.—Madrid

Xátiva 12 Abril 1895.

Estimat senyor: al día següent de la seva marxa pera eixa ciutat, Marianeta se posá malalta de l' alegría de pensar era estimada per Daniel y que veuria á la fi realisat lo bell somni de sa joventut. Yo, senyor, no sé com espresarho, mes es lo cas que s' agravá lo seu mal y en 24 horas l' hem tingut malalta y morta.

¡Ah! en quina mal hora va posarme 'l destí en lo camí de Daniel, rompent pera sempre la seva felicitat y causar la mort de Marianeta, á qui ja estimaba com una germana!

No pensi més en mí, senyor; una dona com jo no es digna de protecció ni de afecte.

Supliqui de Daniel lo meu perdó.

Mani á sa servidora

VICENTA DOLCET.»

Daniel, després de la lectura, aparentant una serenitat que distaba de ser natural, se dirigí ab tó carinyós al seu amich, dihent.

—Ja ho veu. La ditxa no s' ha fet pera mí. Pero tal com teníam disposat, marxarém demá mateix á Xátiva; allí ha deixat V. un ànima sens més apoyó qu' el seu consol.

—Sí, Daniel, sí; anemhi, ja que per disort en lo mon no sempre s' es á temps á fer bé.

J. Brú.

Marsella, Génova, Milán

DEU DIAS DE VIATJE

III

Marsella.—Una ciutat *bourgeoise*. — Teatros y círcols literaris, artístichs y científichs.—*La Corniche*.—L'alta societat marselesesa.—Los estrangers inglesos y alemanys.

Marsella es una gran ciutat. Y es una gran ciutat eminentment *bourgeoise*. En los seus carrers amples y ayrosos, bordejats d' edificis superbs, creuhats y recorreguts per un extensissim y complert teixit de tranvías y ómnibus, en los quals hi ha animació y vida extraordinaria y permanent, no s' hi veuen circular equipatjes luxosos. En los seus passeijos bonichs y espléndidament adornats y decorats, no s' hi destacan las libreas de grans casas y sols hi formigueja una abigarrada munió de vells cotxes de lloguer, quins cotxeros, vestits ab complerta llibertat é independència 'ls uns dels altres, presentan l' aspecte més típic y desagradable que imaginar-se puga. Un altre condició digna d' esment tenen los cotxeros de punt, y es que son tan mal educats y amichs de bronquina com 'ls de la majoria de las poblacions d' Espanya. No 's cregui per lo que acabo de dir que 'm molesta lo caràcter democràtic de la població marselesesa; molt al contrari, l' aire de content y benestar que revela l' aspecte dels obrers que transitan per los seus carrers, me produheix grata impressió, sols qu' en l' ausencia, bastant marcada, de luxu y ostentació que 's nota en la vida de Marsella, s' hi demostra un censurable esperit de mesquinesa per part de la gent acaudalada que en aquella població viu.

Allí sols gastan las classes pobres y mitjanament acomodadas que 'ls diumenges y demás días festius s' extenen per los voltants de la ciutat ó s' agrupan en los agradívols restaurants de la *Corniche*, preciós passeig sobre 'l mar, que Barcelona no té al costat de Montjuich porque no vol tenirlo. Las fortunas inmensas dels juheus y *cristians* (aquestos últims entre 'ls ricatxos no son pas tan poch en número com ells volen donar á entendre), dormen encauhadas en lo recó més amagat de las sevas habitacions y en las quals, com si 's tractés d' un país oriental, se fa sumament difícil penetrarhi.

En los grans edificis públics y en los teatros s' hi nota sempre aquest mateix sello general de la població, agravat ab una falta de gust per apreciar los refinaments y filigranas artísticas que acusa en la vida marselesesa una falta bastant notable de núcleo intelectual. Los centros literaris, artístichs y científichs, son á Marsella escassos y poch importants.

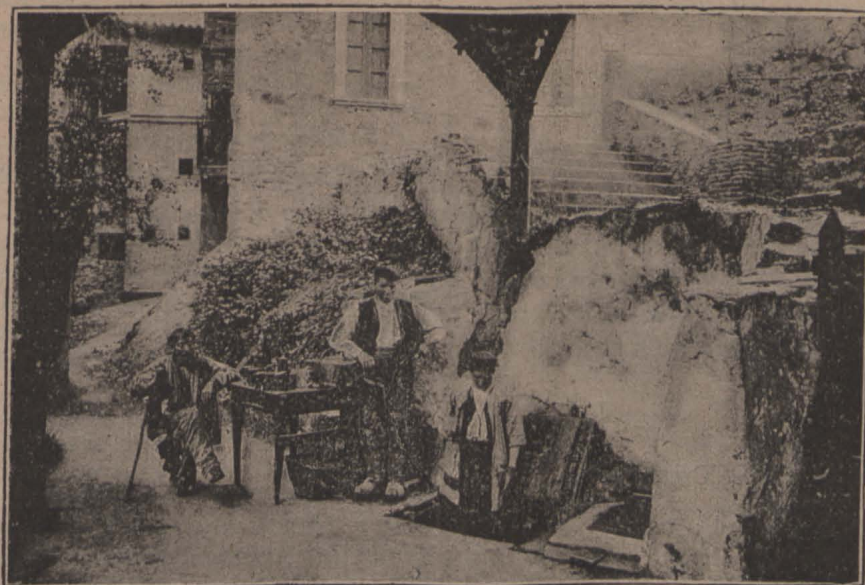
La vida industrial, comercial y marítima, es poderosa y rica. Ciutat dotada de totas las ventatjas y comoditats que los nostres temps exigeixen, conté sempre en lo seu perímetro, numerosíssims estrangers: uns que hi van per los seus negocis, altres que visitan la població de pas per Niza, Mónaco y la frontera italiana, y altres, 'ls menos, que han anat allí expressament per veurer Marsella.

A las estacions y hotels de Marsella es ahont comença á apreciarse la intensitat de la invasió inglesa en lo continent. Baixan dels trens nuvoladas de familias inglesas, ab los corresponents pare y mare y cinch ó sis noyas solteras é incassables, altas, primas, lletjas y sense gracia. Altres vegadas son dos ó tres xicotas que viatjan solas per veure mon, sense altre salvaguardia per lo seu honor, que la educació, un temperament glacial y, en molts cassos, l' ausencia de gracias naturals. Los inglesos viatjan espléndidament, rápida y silenciosament, com gent sumament práctica y acostumada als viatjes. Algún qu'altre alemany arriba també fins á Marsella; pero la majoria d' ells s' extenen per la Italia Septentrional sense entrar á Fransa.

F. DALMASES GIL.

SANT HILARI SACALM.—Al peu de la font núm. 3

SANT HILARI SACALM.—Font núm. 1

Notas bibliográficas

APELES MESTRES. — *Tradicions*. — Folk-Lore català, volum primer, 18 per 12 centímetros, planas 304. Estampa de Espasa y C.^a, any 1895. — Preu 3 pessetas. Barcelona.

No era pas possible que un poeta de la ingénua dolzor de Apeles Mestres, tant enamorat de la Naturalesa y tan amich de la musa popular, desconexés, no fes apreci ó deixés d'inventariar las obras que la literatura oral te escampadas per los àmbits de la nostra terra. Era de presumir que l'autor de *Margaridó* fos folklorista, y també era de creurer, que al decidir-se á fernes partícipes del aplech de saber popular que pera sí recullia, ho fes en forma nova, compilant y donant á llum capítols del llibre del poble, passats per alt per sos antecessors en la inagotable tasca de perpetuar lo que en conjunt anomenem folk-lore, ara que l'avens dels temps moderns esborra las fesomies característiques dels pobles, desde 'l modo de vestir, á la manera de parlar.

Aquesta ciencia, ja que bé mereix tal nom, per la diversitat complexa dels estudis que abarca, de temps era coneguda á Catalunya, habent-li rendit cult literats tant il·lustres com en Milà y Fontanals, Marian Aguiló, Francesch Pelay y Briz, Francesch Maspons y Labrós y altres de no menor importancia.

Pero no va entrar tal gènere d'estudis dintre del concert europeu, no s'hi va reunir lo típic de la veu catalana pera formar harmonia ab sas germanas bessonas d'altres terras, fins que en

l'any 1885, la «Associació d'excursions catalanas» (1) introduhí al idioma català la paraula saxona *Folk-Lore*, veu acceptada á tot Europa per los literats pera designar los treballs de investigació y revelació del saber popular.

Lo nom, exòtich á primera vista, va suscitar debats respecte á la seva adaptació, en la sessió tinguda á 21 de Maig del dit any 1885, qual acta va publicada en lo núm. 30, volum VII, del *Butlletí* de aquella Societat, ahont se vehuen clarament demostradas las causas que induhiren, després de discussió àmplia, á que lo nom fos acceptat per unanimitat, y aixó qu'entre 'ls deliberants hi havia personas tan catalanistas y miradas en materia de pulcritud de llenguatge, com D. Félix María Falguera, D. Cayetá Vidal de Valenciano, D. Marian Aguiló y Fuster, don A. Verdager, D. Valentí Almirall y D. Ramón Arabia Solanas, y adherit al acort de fundació de una Secció especial de Folk-Lore, dins de la Societat, en Francesch Pelay y Briz, Marian de Bell-lloch, Cels Gomis y Apeles Mestres.

Donada aquesta mirada històrica respecte al origen de implantació del nom genèrich, per lo que toca al llibre del qual parlém, cal dir que sa millor crítica la fa son mateix col·lector en lo prólech que precedeix á l'obra, que ella va ab acert dedicada á la Excm. Diputació provincial de Barcelona, y que consta de 116 composicions ú obretas diferents.

(1) La «Associació d'Excursions Catalanas» ja no existeix; fusionada fa poch temps ab la «Associació Catalanista d'excursions científicas», forman avuy las duas una nova societat, ab lo nom de «Centre Excursionista de Catalunya».—B.

La forma narrativa està feta en selecta prosa, essent sobri y vigorós lo llenguatge.

Entre lo gran número de llibres que conta publicats, aquest ram de literatura destaca bé, sense confondre's ab cap d'altre lo volúm *Tradicions*, y si no fos per cap altre qualitat, aquesta sola ja 'l faria recomenable.

Esperém ab desitj la surtida d'altres volúms que l'autor promet donar á llum, donchs á judicar per lo primer, la serie va destinada á ocupar un lloch notable dins del Folk-Lore catalá.

Doném mostra á continuació dels treballs que conté lo llibre *Tradicions*.

J. B. S.

El mercat de Calaf

El mercat de Calaf havia sigut altre temps un dels mercats més importants de Catalunya; no obstant, no es pas á la concurrència que cridava, ni al diner que feya córrer á lo que deu sa celebritat.

Nó, no es sa importància mercantil sinó un incident extraordinari qui li doná la fama que va perpetuantse de sigle en sigle.

Calaf es un país fret, tan fret qu'els seus hiverns se consideran dels més rigorosos, y ab tot y serho tant, ne vingué un tan soprat, tan superior á tots els haguts y per haver, que un dia de mercat, quan tota la plassa era plena de bestia y de compradors, sobrevingué una gelada tan horrorosa que las paraulas se glassavan al sortir dels llavis.

Tothom tractava y contractava, tothom demanava y oferia, però no se sentia res: ¡y com havia de sentirse si, com vos dich, al moment de brotar se glassavan las paraulas!

Peró 'l dia aná avansant, cobrá forsa el Sol y á la fi comensá el desglás per allá á mitj dia; y aixís com s'aná desglassant l'aygua s'anaren desglassant las paraulas, ¡totas las paraulas que durant tot aquell matí havian anat glassantse per la plassa!

¡Ah, fillets de Deu! ¡vos l'imagineu el rebombori que 's produhi de cop y volta?

«¿Quánt d'aquet matxo?—¡Compreume aquet porch! —¡Tres unsas!—¡Vintiquatre doblas!—¡Aquet parell de bous queda per mí!—Ya vos el podeu mirar per tots cantóns. —Set unsas.—¿No tira pas cossas? —Ni mitja dobla menos!» etc., etc.

Es á dir, qu'entre las paraulas que 's desglassavan y els crits dels que volían parlar y no podían ferse sentir, va resultar tal xiriboy y tanta confusió que no va haverhi manera de ferse entendre.

Y segóns uns, el *mercat de Calaf* va acabarse á garrutadas; segóns altres, fugint tothom ab las mans á las orellas.

El Pardal

Veyent á sos fills en estat de pendre volada, un Pardal vell els despertá un matí á punta de dia y 'ls parlá d'aquesta manera:

«Bon béch teniu ya per pèndreus la becada, y bonas alas per anar á cercarla; això vol dir, fills meus, qu' es hora de què 'm desembrasseu el niu que us ha vist néixer y cadascú se'n vagi per allá ahont millor li sembli.

»No us deixaré partir, emperó, sense donarvos abans alguns consells que deurán servos molt profitosos. Pri-

merament dech dirvos que quan vejeu, pels camps, un home ab un bastó á la má, si es lluny res teniu que témer; però si s'ajup per cullir una pedra fugiu desseguida perquè vos la tiraria...

—«Y si ya la portés á la má?» interrompé un dels més novellets.

»Vés, fill meu—respongué 'l pare;—ya pots comensar á passar qu' á tu res tinch qu' ensenyarte.»

El Rossinyol

Quan el primer Rossinyol tingué la primera cria, rendit per las nits que duya perdudas en cantar amoretas á sa companya, massa satisfet tal vegada á la vista del fruyt dels seus amors, va deixar de cantar y va adormirse.

La nit devia ser espléndida com nit de primavera; la Naturalesa plena de nova sava rebrotava per tots els nusos, y mentres el Rossinyol dormia, la mata de lligabosch hont s'havia adormit el Rossinyol s'afanyá á brotar. Y brotá de per tots cantóns y va créixer y créixer, entreteixint y entortolligant sos propis brots ab tanta pressa y tan espessament, qu' al matí vinent, quan el Rossinyol va despertar, 's trobá pres, més qu' en una gavia, en una presó sense surtida en la qual el confiat trovador mori de fam y d'anyorament.

En memoria d'aquet fet dolorós y desde aquell dia el Rossinyol, mentres cóva sa companya, passa las nits cantant—de por d'adormirse.

Somni trist

I

Ay quin somni so tingut
eixa nit, nina estimada,
com cera groga t'he vist
estesa dintre la caixa,
blanca com un glop de llet
ab claus d'or ribetejada.
Ab las llágrimas als ulls
al fossar t'acompanyava.
Quan so sigut al llindar
ne brandavan las campanas,
allavores so plorat
ple de dol y d'anyorança.
En ser que tots t'han deixat
apropet de la fossana,
m'he girat per tots costats
per saber si algú 'm mirava,
soletat al entorn meu,
soletat ma enamorada.
Allavors he destapat
poch á poch la blanca caixa
y he besat ton rostre bell
y te donat abrassadas.
Ab sanglots de desconsol
he trencat espessa mata
de tos cabells encisers,
per perpétua recordansa.
¡Qué trista que n'es la mort
quan dos cors fa separarne!

II

Al matí tot entristit
ab cara ben endolada,
he anat al sant Monestir
pera pregar per ton ànima;
y al veurent devant l'altar
de la Verge immaculada,
ab lo cor de goitg rublert,
he dit aquestas paraulas:
—Grans mercés, vos donch, senyor,
m'aymía ne viu encare...
y al sortir del temple sant,
m'has donat dolça mirada.

ASSUMPTA DE VALLORS.

Servey de fora

BADALONA.—Dissapte se representá en lo teatro Zorrilla lo celebrat drama *La hostalera de la Vall* en la que se hi distingiren notablement tots los actors de la companyia Borrás.—P.

VILANOVA Y GELTRÚ.—Lo drama *Maria Rosa*, de D. Angel Guimerá, siguié estrenat en lo Tivoli Vilanoví, lo dijous, dia 13, havent tingut lloch la segona representació lo següent diumenge, y tant en l' un com en l' altre dia, obtingué merescudíssims aplausos la senyora Ferrer, que sab colocalse á gran altura en lo desempenyo de dita obra. Signé ben secundada per las principals parts de la companyia, especialment per lo senyor Tressols.—P. P. P.

GRACIA.—En la societat «Tertulia Serra» s' está preparant una escullida funció pera 'l benefici del director del quadro dramátich D. Hermenegildo Martí, qual benefici tindrà lloch lo dia 21 del mes prop vinent.

Molt divertida fou la funció que 's doná lo diumenge passat en lo bonich teatro del Circul «La Granada Graciense», entre las obretas que formaban lo programa figuraba la comedia del Sr. Figueras denominada *Lo marit de la difunta*, que com sempre, feu riure molt.

Lo ball d' any que tingué lloch en lo mencionat Circul lo dissapte ante vigilia de San Joan, fou molt luhit y concorregut.

Novas

Queda completada ab lo folletí del present número la preciosa sarsueleta *Lo somni de la Ignocencia*, comensada en l' anterior.

Al número vinent se repartirá tota una obra completa. Es aquesta *Home á l' aygua* del conegut autor D. Pere Reig y Fiol, la última que s' estrená ab gran éxit en la passada temporada del teatro Romea y que actualment está representant la mateixa companyia ab igual éxit en los teatros de Tarrassa y Sabadell.

Com que aquesta obra podrá anar en 24 planas, seguint la norma que tenim establerta pera los d' aquest tamanyo, anirá sencera y 'l número combinat com en anteriors cassos consemblants.

A continuació ó s'fa ab los números 179 y 180 donarém surtida á la tan desitjada joya teatral catalana *Las tres alegrías*.

Segons noticias lo popular teatro Romea será objecte d' alguna de las reformas que tan necessita. Las actuals butacas de la sala serán substituhidas per altres novas y elegants, lo qual fa de bon sentir, ja que dona esperansa á que 'n segueixin d' altres que ab rahó las reclama l' estat actual del local.

Ab concurrencia escassíssima com pocas vegadas se haigi vist, diumenge passat per la tarde se doná en lo teatro Romea la segona representació del drama *La esposa roja*.

Com que la cosa siguié entre familia, s' aplaudí la bona voluntad dels executants. Aquets eran aficionados y feren esforços, esmerantse inútilment en donar verosimilitut á una trama falsa á tot serho y presentada

baix una forma excessivament convencional y ja pasada de moda.

La premsa local á qui anava dedicada hi brillá per la seva ausencia.

Tampoch, contra lo que s' havia dit, hi prengué part la celebrada actriu dònya Carlota de Mena.

L' estreno á Barcelona de la última obra del notable autor D. Joseph Feliu y Codina, *Miel de la Alcarria*, ha cassat igual y en consemblant éxit al de quan s' estrená á Madrid.

Com qu' en aquella época nostre distingit corresponent se cuydá de comunicarho detalladament á nostres lectors, nos abstenim de ferho al present per no caurer en repeticions.

La carta corresponent á n' aquest estreno se publicá en lo número 154.

Obtingué tan escás éxit lo drama *Un mundo que nace*, estrenat la setmana passada en lo teatro Eldorado, que després de duas representacions ha sigut retirat del cartell.

En lo teatro Granvia actúa ab molt aplauso lo celebrat terceto musical conegut per «Los tres bemoles.»

Al Jardí Espanyol ha aumentat d' un modo extraordinari la concurrencia en aquets últims dias. La bonansa del temps, economía de preu y la representació de sarsuelas catalanas son los alicients de la casa.

Tenim molt bonas noticias de algunas de las obras qu' estan en ensaig.

Lo somni de la Ignocencia ha arribat ja á la 30 representació.

Demá dematí la societat coral «Euterpe,» donará en lo teatro Tivoli lo quart concert de la present temporada. Lo qu' es verificá dilluns, se vegé favorecut per una concurrencia extraordinaria que aplaudí repetidas vegadas la execució que siguié esmerada.

Dilluns passat los vehins de la bonica població de Hospitalet estigueren de gran festa ab motiu de celebrarse la entrega del edifici de Casa de la Vila, donatiu del mal haurat autor dramátich D. Rossendo Arús y Arderiu.

Entre 'ls debuts que han tingut lloch ultimament en lo Circo Ecuestre sobressurten la *troupe* Balaguer's que son una notabilitat en los jochs al tapís. Agilitat y precisió son las qualitats que predominan en totas las sorts qu' executan.

Ab lo títul de *La Faula del burro*, l' escriptor D. Pere Mallorquí acaba d' escriurer una comedia en un acte y en vers destinada á una societat d' aquesta Capital.

Cul de sach

Un aficionat surt á representar un monólech. Está tan insegur del seu paper que als pochs instantís, comensa á perdrers y tot es mirar al apuntador. Aquest va per graus pujant la veu fins arribar á que tothom senti l' obra per partida doble.

Un germá del qu' está representant, desde 'l públich s' aixeca y diu:

—Escolta, Manel, ¿no havias dit que 'l farías tot sol?...

Rialla general.

Cau lo teló.

X.

Preguntas y respuestas

Baix aquest epígrafe, publicarem cada setmana las tres preguntas de cert interés que 'ns sian proposadas per nostres favoreixedors, y al cap de dos números publicarem las respuestas més acertadas que s' hagin rebut.

Pera no deixar res sense reposta, venen obligats á donarla per endevant los qu' envihin alguna pregunta.

Número 16.—¿A quina época 's remonta l' us de las dents postissas?

Número 17.—¿Quin es l' animal que corre més?

Número 18.—¿Quin es l' origen de la locució: *tirarse terra als ulls*?

Las respuestas d' aquestas tres preguntas anirán insertadas d' aquí dos números.

RESPOSTAS

Número 10.—La mata-faluga.

Número 11.—La espina dorsal dels gats es flexible en tots sentits: los muscles de las potas son molt forts y numerosos; además lo gat posseeix sota cada pota un teixit fibrós destinat á atenuar lo cop. Y per fi, los gats tenen la facultat de girarse en l' espay y arreglarse de manera per caure de potas.

Per alguna cosa se dirá alló de que 'ls gats tenen set vidas.

Número 12.—La moneda d' or mes gran en circulació es el loof d' Annam. Aquesta pessa es redona y porta, feta ab tinta xina, l' indicació del seu valor que s' eleva á unas 1,325 pessetas.

Es també á Annam ahont circula la de plata mes gran, té un valor de 80 pessetas.

Han donat bonas respuestas y per lo tant, guanyat premi 'ls senyors Miguel Tógran, A. L. y Finestrelles.

Enigmas

Tarjeta

RAMON JASTA HORTELL

VENDRELL

Formar ab aquestas lletas, degudament combinadas, lo títul d' un drama arreglat á l' escena catalana.

ESQUERRÁ PER FORSA.

Las soluciones en lo próxim número

★ ★

Soluciones dels insertats en lo número 176

GEROGLÍFICH.—Per flors á las floristas.

Correspondencia

Joan Margarit: lo plan ja es bonich pero fá de mal combinar.—Agustí Sarriera: es molt estiriganyat.—M. R. T.: vosté hi té disposició, envihi.—Sebastià Cantarell: serviran alguns.—Ferrer y Manso: lo fondo es bonich pero la forma es poch literaria.—Lluís de Martorell: anirán ab alguna petita variant.—R. Sala y Camps: anirán Espurnas.—Joan Ribas Carreras: son fluixetas.—Manuel Subirá y Mir: ha d' esser més concís.—Joseph Llobet Rubí: envihi y ho veurém.—C. T. N.: aixó si la cosa s' ho val podría esser.—Carlos Mugriny: es género denunciabile.

Lo demés que no 's cita, no va prou bé.

AVIS.—Tots los senyors que vulguin enquadernar la sarsuela *Lo somni de la Ignocencia*, poden passar á verificar lo cambi baix las condiciones de costum. — Preu 10 céntims.

Cubertas soltas, 5 céntims

Tipografia L. ACADEMICA, Ronda de la Universitat, 6.—Barcelona

ARTISTAS CÓMICAS

SOFÍA ALVERÁ

AMPARO FERRERO

CÁNDIDA FOLGAD